

УШБУ САҲИФАДА:

- Партия режалари—халқ режалари • Янги уй-жой Кодексида битилган
- Соғлом танда—соғ ақл
- Обуначилар нега ранжишмоқда? • Бир сохта жавоб изидан.

Хатларга мутасадди раҳбарлар жавоби

«Танқидни бўғишга, хат авторларини таъқиб этишга уринишлар, но-жўя ишларга баҳо беришда бюрократчилик, сансалорлик, принципсиз-лик ҳоллари ҳамда мансабдор кишиларнинг суистеъмол қилиш факт-ларига қатъиян барҳам берилсин».

КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида меҳнаткашларнинг хатларини ва тақлифлари билан ишлашни янада ахширлаш тадбирларини тўғрисидаги қароридан».

КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1983 йил) пленуми қарорлари — ҲАЁТГА!

Янги система бўйича

Газетхонлар ўз мақбурларида 1984 йил 1 январдан мамлакатнинг бир қатор саноат корхоналарида амалга ошириладиган иқтисодий эксперимент натижасидан иборатлиги, унинг моҳияти қандайлигини сўрашапти.

А. ПОПОВ,

Тошкент шаҳар партия комитети саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа бўлимининг муdiri.

— КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети саноат ишлаб чиқариш бирлашмаларининг (корхоналарнинг) ҳужжатли фаолиятини планлаштиришдаги ҳуқуқларини кенгайтириш ва иш натижалари учун уларнинг масъулиятини кучайтириш бўйича қўшимча тадбирлар тўғриси-

да қарор қабул қилди. Иттифоқ оғир маши-наасозлик министрли-га ва электротехника саноати министрлиги, Украина озиқ-овқат саноати министрлиги, Беларусия енгил са-ноат министрлиги ва Литва маҳаллий сано-ат министрлигида бу йил кенг миқёсда иқ-тисодий эксперимент бошланади. Бундан

мақсад бирлашмалар ва корхоналарнинг ишлаб чиқариш ва уларни бажаришдаги ишлаб чиқариш резервларидан янада тўлароқ фойдаланишга масъулиятни ва манфаатдорлигини кучайтиришдан иборат. Экспериментнинг натижаси моҳияти мавжуд ҳужжа-лик механизмининг ўз-

гартириш эмас, балки ишлаб чиқилган прин-ципларни амалга оширишнинг энг ра-ционал формаларини топишдан иборат, токи уларни ҳаётга изчил ва тўла жорий этиш мумкин бўлсин. Эк-спериментда таъминот шартномасига мувофиқ махсулот реализация қилиш кўрсаткичи би-ринчи планга чиқади. Бу шартнома бузил-ганда корхона моддий рағбатлантириш фон-дидан қисман маҳрум бўлади. Акс ҳолда эса бу фонд анча орта-ди. Юксак малакали ишчилар уш ҳақида оширилган қўшимча ва вақтинча устамалар беришга руҳсат этила-ди.

Меҳнат коллектив-ларининг социал ри-вовжланиш вазифалари-ни ҳал этишда социал-маданий тадбирлар фонди ва турар жой қурилишининг аҳамия-ти ортади. Яна шу нарса го-ят муҳимки, СССР Гос-снаби янги иш шароит-ига ўтказилган бир-лашмалар ва корхона-ларини моддий ресурслар билан ўз вақтида тўла ҳажмида таъмин-лаш бўйича махсус қарор тайёрлади. Ўзбекистон ССРда эксперимент шу йил 1 январдан «Подъём-ник», «Средазэлектро а п п а р а т», «Узэлектротерм» ишлаб чиқариш бир-лашмалари ва бошқа



Иқтисодий экспериментни амалга оширишга КПСС Марказий Комитети декабрь (1983 йил) Пленумида катта аҳамият берилди. Шу боисдан Тошкент корхоналари партия олдига қўйган бу муҳим давлат вазифа-сини бажаришга тайёр-гарликка ва уни амалга оширишга масъулият билан эндо-шишлари лозим.

Холодильник ўзбошимчалик билан ўрнатилса

Биз яқинда «Орск-4» маркали холодильник сотиб олиб уни ўзимиз ўрнатдик. Холодильник бир ой ишлаб-ишмас музхона-си ишдан чиқди. Усталарни чақиртирсак ремонтни учун пул тўла-шимиз кераклигини айтишди. Уларнинг шу талаби тўғриси!

А. ТУЛАГАНОВ, ишчи.

А. АЗИМОВ,

«Техсложбитприбор» ишлаб чиқариш бирлашмаси директори.

— Бугунги кунда бирлашмада аҳо-лига 160 га яқин хиз-мат тури кўрсатишмоқ-да. Холодильниклар-ни ремонт қилиб бе-риш билан бирга кир-ювиш машинаси, чанг ютгич, тикув машина-си, музика асбоблари ремонтни учун ҳам буюртмалар қабул қи-лишмоқда. Шунинг-

дек, холодильник ва кир ювиш машинаси-нинг ташқи томонини буюб бериш учун ҳам буюртмалар қабул қи-линади. Шунинг эсдан чиқар-маслик керакки, янги холодильник олган хар бир ҳамшаҳримиз бирлашмага теле-фон қилиб, уни ўрна-тиб бериш учун уста

чақирishi керак. Бир-лашмадан келган уста ҳеч қандай ҳақ олмас-дан холодильникни ўр-натиб беради. Бу хо-лодильникнинг уч йил мобайнида гаран-тия ремонтини таъмин-лайди. Ўзбошимчалик билан ўрнатилган янги холодильникнинг ҳеч қандай гаран-тиясиз бўлмайди.

Ишлаб чиқариш гимнастикаси ҳаммага керакми?

Биз корхонамизда жисмоний меҳнат билан мунтазам шуғулланамиз. Шунга қара-масдан бу ерда ишлаб чиқариш гимнасти-каси ўтказилмади. Айтгинчи, ишлаб чиқ-ариш корхоналарида ана шундай гимнасти-кани ўтказиш зарурми!

Т. ИКРОМОВ, С. ЗУФАРОВ.

Н. МУҲАММАДЖОНОВА, Тошкент шаҳар физкультура-даволаш диспансерининг бош врач.

— Меҳнат қилаёт-ганларнинг ҳаммаси-ни ҳам кўп ҳаракат қилди деб бўлмайди. Иш жараёнида улар-нинг тана азоблари бир хил ҳаракат қил-майди. Винобарин, бундай бир хилликка қарши қандай кура-шиш керак? Таҷрибада шу нар-са маълум бўлдики, жисмоний машғулот кишидаги ҳорғинлик-ни, шу жумладан ақ-лий чарчашини ҳам бартараф этади, айни пайтда у касб касал-ликларининг олдини олишга катта ёрдам бериб, меҳнат унум-дорлигини оширишга фойдаланади.

Олимлар ҳаққ ҳуж-жаларининг турли тар-моқларида меҳнат қи-лаётган ишчи ва хиз-матчилар учун махсус ишлаб чиқариш гим-настикаси комплекс-ини ишлаб чиқилган. Уларни қўллашдан аввал меҳнат жараё-нидаги кишининг иш қобилиятини билиш зарур. Одам ишини бошлашдан олдин сунг ордан 20—30 минут ўтгач, айрим пайтлар-да эса 1—1,5 соат ўт-гачдан кейин иш жа-раёнида энг юқори унумдорликка эриши-лади. Бу асосан бака-риладетган ишнинг ха-рактери ва хусусияти-

Уй-жой кодекси—амалда

Биз 16,7 квадрат метрли бир хонали квартирада турар эдик. Турар жойимизни ахширлаш мақсадида арза берган эдик. Яқинда арзамизга биноан бизга икки хонали квартира беришди. У 25,7 квадрат метрдан иборат. Айтгинчи, бизнинг уч кишидан иборат оиламиз бундан ҳам кат-та майдонли квартира олиш ҳуқуқига эга-ми!

Маълумки, квартирани топшираётганда турар жой эксплуатацияси идораси ком-лексияси унинг аҳолини текширади. Емон аҳволда бўлса ремонт пулини ҳам

талаб қилмади. Хуллас, ремонт ишлари қай йўсида амалга оширилиши керак! ЖЭК ходимлари истикоматчиларни про-писдан чиқараётганда ремонт ҳақини талаб қилиши мумкинми!

Е. КАПРАНОВА.

Ўзбекистон ССРнинг янги Уй-жой кодек-си қабул қилинди, деб эшитдик. Унда бир қанча янгиликлар мавжуд эмас. Ана шу янги Уй-жой кодекси қачондан бошлаб амалга кирди! Шу ҳақда батафсилроқ маълумот берсангиз.

ТУХТАЕВлар оиласи.

• ТУРАР ЖОЙ ВА УНИНГ ҚОНУН-ҚОИДАЛАРИ

Уй-жой кодекси—амалда

В. ЛИСИН, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети турар жой тақсмоти ва рўйхатга олиш бошқармасининг назорат бўлими бошлиғи.

— Ўзбекистон ССР Олий Советининг ет-тинчи сессияси респуб-ликанинг янги Уй-жой кодексини қабул қил-ди. Ушбу қонуннинг яратилиши партия ва ҳукуматимизнинг со-циал-иқтисодий снэста-ва гражданларнинг СССР Конституцияси ва Ўзбекистон ССР Конституцияси бил-ди мустақамланган уй-жойли бўлиш ҳу-қуқларини ҳаётга тад-биқ қилишда янги бо-сқич бўлди. Бизда аҳо-лининг уй-жой шари-отини ахширлаш бор-сида улкан силжишлар рўй берди. «Хар ҳол-да, — деб таъкидлади КПСС Марказий Ко-митетининг Бош се-кретари ўрқоқ Ю. В. Ан-дропов КПСС Мар-казий Комитетининг июнь (1983 йил) Пле-

нумида, — уй-жой про-блемаси кўпчилик учун қаттиқ проблема бў-либ қолмоқда. Асосан бу проблемани биз яқин келажакда ҳал қила-миз, ҳар бир оила алоҳида квартирага эга бўлади. Аммо уй-жойнинг тақсимлани-ши бошқа қудайлик-лар каби одилона ҳал этилиши керак». Бу-ндай принципал ҳолат республикамиз Уй-жой Қонунида ўз акси-ни топти.

Ўзбекистон ССРнинг Уй-жой кодекси етти бўлим, 171 моддадан иборат бўлиб, унда ҳу-қуқий нормалар бир томондан уй-жойли бўлиш ҳуқуқини баён этган бўлса, иккинчи томондан граждан-ларнинг ҳуқуқ ва маж-буриятлари бир меъ-ёрида туггани ҳолда, уй-жой фондидан те-жамли фойдаланиш шартлари кўрсатил-ган. Уй-жой шариотини ахширлашга муҳтож бўлган ҳамма гражд-анлар давлат ёки жа-моат уй-жой фонди-га қарашли уйлардан фойдаланиш учун тенг ҳуқуққа эгадирлар. Ян-ги қонунда унинг гуво-ҳи сифатида кўрсати-лиши мумкин (31-мо-да). Кодексда уй-жой тақсимлашда жа-моатчиликнинг муҳим роли акс этган. Уй-жой шариотини ахши-лашга муҳтож деб ҳи-соба олинган гражд-анларнинг рўйхатга олинлиши ҳамда давлат ва жамоат фондидаги уй-жойнинг тақсимла-ниши жамоатчилик на-

диган тўлов ҳаражати турар жой эксплуатацияси идораси зимма-сига юкланади. Янги қонун уй-жой фондини бошқаришни атрофли-ка ҳал қилишда, уй-жойни сақлаш ва ре-монт қилишни таъ-минлашда қандай сиф-атда аҳамиятларидир. Унга икки мустақил бўлим бағишланган бў-либ, унда давлат ва жамоат уй-жой фон-дини бошқаришда гражд-анларнинг ҳам ишти-роки, уй-жой эксплу-атацияси идоралари-нинг фаолияти ҳам аниқлаб берилган. Ушбу Қонун гражд-анларни турар жой хо-наларини сақлаш мажбу-риятига қатъий амал қилишга ундади.

Амалдаги қонунга биноан ортиқча турар жой майдонини ижа-рачидан тортиб олиш кўрсатилмаган эди. Кодексда эса кварти-ралардаги бўшаган турар жойларга одам қўйиш тартиби баён этилган, яъни икки ва ундан ортиқ ижарага олунчи яшаб турган квартирада, улар эгал-лаб келётган турар жойдан алоҳида бўл-маган ва шу турар жойга ёнма-ён жой-лашган хона бўшаб қолса, бу хона фойда-ланиш учун ёнма-ён жойлашган хонани ижарага олунчига топ-ширилиши лозим. Агар квартирада ало-ҳида хона бўшаб қол-ган бўлса, у ҳолда уй-жой шариотини ахши-лашга ниҳоятда муҳ-тож бўлган ижарага олунчига берилади.

Турар жой шариоти қулай бўлиши йўлла-ридан яна бира — ту-рар жойни капитал ре-монт қилиш керак бўлган тақдирда ҳам (капитал ремонт вақ-тида) ижарага олунчи оиласига тегишли шар-оитли бошқа турар жой берилади ва ре-монт вақти ичидан турар жой учун кета-

• Намунали хизмат учун ПОЧТА ИШИДА НЕГА ЎЗГАРИШ ЙЎҚ?

Ҳаммамизга маълумки мамлакатимиз китобхона ўлка ҳисобланади. Мана, Янги йил бошланди. У билан бирга газета ва журналларга обуна бўлган минглаб ҳамшаҳарларимизнинг янги мавсуми бошлан-ди. Улар биринчи хат-хабарларини саб-рисизлик билан куттишмоқда. Газета, жур-нал, хатларни аҳолига узлуksиз етказиб беришда алоқа бўлими хизматчилари ҳам-ма тайёргарликни кўришди! Шу кунлар да редакцияга келётган кўплаб хатларда газетхонлар обуналарини ўз вақтида олиш-маётганлиги ҳақида, почталонларнинг ях-ши ишлаб-ётганлиги ҳақида ёзишмоқда. Қуйида ана шу хатлардан айримларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

Уттиз етти йилдан бери болалар уйда ҳамшира бўлиб ишлайман. Уғлим Совет Армияси сафида — Уралда хизмат қил-моқда. Хатларини орзиқиб кутаман. Фар-зандим кунда бўлмаса ҳам кун ора хат ёзади. Лекин алоқа бўлимидагилар хат ва газеталарни уч-тўрт метр нариги кўчага ташлаб кетишди.

Дарвозага хат соладиган қутича ўрна-тиб қўйганмиз. Лекин ҳеч қачон ана шу қутичага хат солишмайди. Уғлимнинг хат-лари кўчада сочилиб ётади. Утган-кетган ўқувчилар олиб кириб беришади. Алоқа бўлимидагиларга аҳолига ана шундай «хизмат» кўрсатишини деб ким айтган?

Ф. ОСМОНОВА, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, Акмал Икромов районидagi 2 Кўркам кўчаси, 5-уй.

Бизнинг алоқа бўлимиимизнинг иш фао-лияти шундай «яхшики» кимга арз-дод қилишни билмай қолдик. Оиламиз «Вок-руг света», «За рулем», «Саодат» каби журналларга, «Изаветсия», «Шкент ок-шоми», «Советский спорт» газеталарига хар йили узлуksиз обуна бўлади. Шу-ниси аниқликки, бизга хизмат кўрсатади-ган 132-алоқа бўлимидагиларнинг айби бил-ган газета ва журналларни баъзан олмай қоламиз.

Мана, Янги йил ҳам бошланди. Бу йил жуда кўп газета ва журналларга обуна бўлдик. Наҳотки, 132-алоқа бўлимидагилар эски йилдаги «хизматларини» такрорла-шиб, обуначиларни рағбатлантиришга ЭРГАШЕВЛАР оиласи, Бешайрағоч массиви, 1-Илёсов кўчаси, 16-уй.

Утган йили мен «Работница», «Здоровье» журналларининг ҳамма сонини олганми йўқ. Лекин шунга қарамадан бу йил яна бир қанча газете ва журналларга обуна бўлдим. Янги йилда 93-алоқа бўлимидаги-лар обунани ўз вақтида олиб келишадиган умиддаман.

Л. ТЕРЕХОВА, Юнусобод массиви, Д—2 квартали, 13-уй, 16-квартира.

«Оқшом» газетасини жуда кечкиби ола-миз. Газетадаги янгиликлар асқийди, ўқишнинг қизиғи қолмайди. 96-алоқа бў-лимидагилар обуначиларга газеталарни ўз вақтида келтириб беришда тартиб ўрна-тишмаптир.

Л. КОРНИЕНКО, Мўқимий кўчаси, 2-уй, 30-квартира.

Утган йили «Роман-газета» журналнинг 19, 20-сонларини 14-алоқа бўлимида йўқ-тиб қўйилган эди. Уйлаймики, янги йилда обуначилар бундай эсабга тегадиган фактларга дуч келишмайд.

Н. КАЗАКОВ, Авназорлар шаҳарчаси, 26-корпус, 6-квартира.

123-алоқа бўлимида ўзига хос қону-қоида ўрнатилган. У ердаги хизматчилар шанба ва яқшанба кунлари газеталарни обуначиларга мутлақо олиб келишмайпти. Газеталарнинг йўқолиши мумкин эмас, чунки эшикларимизда махсус қутчалар бор. Янги йилда хат-хабарларимизни ўз вақтида олиб келиши, айни мундоо бў-ларди.

Б. ДЯДИЧЕНКО, Чилонзор, 11-квартал, 51-уй, 37-квартира.

РЕДАКЦИЯДАН: Газетамиз саҳифасида алоқа бўлиларининг ёмон хизмат кўр-сатётганлиги бир неча бор таъкид қилин-ган эди. Бунинг асосий сабабларидан бири сараловчи, почталонларнинг еттиш-маслиғидир. Худди олдинги сафаргидек бугунги кунда ҳам хат-хабарларни ўз вақ-тида етказиб бермаслик кўплаб эътироз-ларга сабаб бўлмоқда. Алоқа бўлимидагил-лар ҳамон эскича ишлашмоқда. Ҳалигача кадрлар масаласини ҳал этиш қонирасиз-либ боришмоқда, кўп меҳнат талаб қи-ладиган жараёнларни механизацияла-штириш ишлари суст олиб боришмоқда.

Шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш техника бошқармаси [Бошлиғи Т. Назар-жонев]нинг газета, журнал, хатларни эга-ларига ўз вақтида етказиб бериш бўйича газетачи қандай мақоалар юзасидан ишлаб чиқариш тадбирига кўра бу ишларни бака-риш учун назорат ўрнатилган. Тадбирлар ишлаб чиқилмоқда, планлар белгиланмоқ-да. Лекин ишда ҳамон силжиш йўқ. Кўп-лаб саволлар худди олдингидек ҳал қи-линишни кутиб турибди. Ана шу таши-қоти тааллуқли бўлган идоралар алпака-чон бу ишни қилишлари керак эди. Хат-хабарларнинг ишлаши қилишига барҳам бериш учун кадрлар масаласини ҳал этиш, алоқа бўлиларида тарбиявий иш-ларни кучайтириш керак. Янги йилда минглаб обуначилар ўз хат-хабарларини белгиланган муддатда олишни истади. Шунинг учун ҳам бугунги кунда алоқа бўлими ишларини жадаллик билан ривож-лантириш, унинг иш тартибин кўриб чи-қиш даркор!

• БИР ХАТ ИЗИДАН ЙЎЛОВЧИЛАРГА ҚУЛАЙ БЎЛСИН

Утган йилнинг август ойи охирида Чилонзор массивидаги 3-кварталда яшовчи Ю. Коваленко редакцияга мурожаат қил-ган эди. У ўз таъдида Халқлар дўстлиги кўчасида метронинг «Хам-зав» ва «СССР 50 йиллиги» станциялари оралиғида пиддалар учун ўтиш йўлини ташкил этиш ва ободолаштириш ҳақида ёрдам сўраган эди. Хат Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармасининг Давлат автомобиль инспекциясига юборилганди.

Йўл ҳаракати хавф-сизлигини назорат қи-лиш бўлимининг бош-лиғи О. Запорошчен-ковидан кейин ой ўт-гандан кейин Ю. Ко-валенкога ёзган жа-вобида Халқлар дўстли-ги кўчасининг хатда

район ижроия комите-ти раиси Н. А. Дех-қонжўаевга юборил-ган хатда, дейилди, ана шу жавобда, йў-ловчилар ўтадиган йў-ла атрофини ободо-лаштириш, ирригация шаҳобчаларини берки-тиш, шу зонадаги да-рахтларга шакл бериш лозимлиги кўрсати-лган. Агарда газетхон ре-дакциямига қўриқла-ди жавобини қўшиб қи-нчиб ҳам мурожаат қилмаганида биз бу ҳақ-да умуман беҳабар

қолар эдик. Район иж-роия комитетидегилар арза бўйича қилинган кейинги ишлар ҳақида на редакцияга, на Ю. Коваленкога жавоб бе-ришган. Ҳа, айтган-дай қўрилган чора ҳақида гапирмаса ҳам бўлади. Чунки хат юзасидан ҳеч қандай чора қўрилмаган. Кў-ришиб турибдики, Чи-лонзор район ижроия комитетида қўтарил-ган масалага эътибор аллақачон тушиб ке-тган. Бу ерда йўллар йўқлиги натижасида ҳаммаёқ лой бўлиб ётибди.

